

Het woud van het onderwijsrecht (2)

Mr. drs. J.P. Dikker, datum 26-03-2012

Datum

26-03-2012

Auteur

Mr. drs. J.P. Dikker^[1]

Auteursprofiel

mr. drs. J.P. Dikker

Vakgebied(en)

Arbeidsrecht / Algemeen

Arbeidsrecht (V)

Arbeidsrecht / Arbeidsovereenkomstenrecht

Ambtenarenrecht / Arbeidsvoorwaarden

Ambtenarenrecht / Ontslag

Onderwijsrecht / Algemeen

Wetgeving

Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945

Deze bijdrage is het tweede en laatste deel van een artikel waarin wordt geprobeerd ordening aan te brengen in de rechtspositie van onderwijspersoneel. In het eerste deel stond de auteur stil bij het fundament van het onderwijsrecht – het onderscheid tussen openbaar en bijzonder onderwijs – en de diverse bestuursvormen die tegenwoordig in het onderwijs voorkomen, en de rechtspositionele gevolgen daarvan voor onderwijspersoneel. In dit deel worden typische kenmerken van het onderwijs behandeld, zoals de kringenrechtspraak en de niet-toepasselijkheid van het BBA, en wordt ook gekeken naar wat het Wetsvoorstel normalisering rechtspositie ambtenaren voor het onderwijspersoneel in petto heeft.

1. Inleiding

‘In het woud van het onderwijsrecht waar allerlei soorten onderwijs, instellingen en organisatievormen groeien en bloeien, kan men eenvoudig verdwaald raken.’^[2] Het eerste deel van een artikel over de ordening van de rechtspositie van onderwijspersoneel verscheen in de vorige aflevering van dit tijdschrift. In dit tweede en laatste deel wordt aandacht besteed aan de kringenrechtspraak, het BBA en de bovenwettelijke uitkering en wordt gekeken naar wat het Wetsvoorstel normalisering rechtspositie ambtenaren voor het onderwijspersoneel in petto heeft.

2. De commissie van beroep, het BBA en de bovenwettelijke uitkering

2.1 De commissie van beroep

Een kenmerkende eigenschap van het bijzonder onderwijs is de wettelijke verplichting van het bevoegd gezag van een bijzondere school zich bij een commissie van beroep aan te sluiten (kringenrechtspraak) en zich ook aan de beslissing van die commissie te onderwerpen.^[3] Het personeel van een bijzondere school kan bij die commissie beroep instellen tegen een aantal limitatief opgesomde beslissingen van het bevoegd gezag, waaronder ontslag.^[4]

De commissies van beroep bestaan al meer dan een eeuw en zijn terug te voeren op een wet uit 1905 tot herziening van het lager onderwijs.^[5] Er waren twee motieven om deze commissies in het leven te roepen. Ten eerste het opheffen of compenseren van de achtergestelde rechtspositie van onderwijzers in het bijzonder onderwijs ten opzichte van onderwijzers in het openbaar onderwijs die, met goedkeuring van gedeputeerde staten, door de gemeenteraad konden worden ontslagen.^[6] Het tweede motief was het garanderen van ‘sovereiniteit in eigen kring’.

2.2 Het BBA

Een andere kenmerkende eigenschap van het bijzonder onderwijs is dat het BBA, en daarmee de preventieve ontslagtoets, niet van toepassing is op de arbeidsverhouding van onderwijzend en docerend personeel^[7] en evenmin op die van niet-onderwijsgevend personeel van een school, met uitzondering van niet-onderwijsgevend personeel in het hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs.^[8] Voor het onderwijzend personeel is de rechtvaardiging voor de uitzondering van de

toepasselijkheid van het BBA niet gelegen in de rechtsbescherming via de commissie van beroep, maar in de vrijheid van onderwijs.^[9] Voor het niet-onderwijsgevend personeel is de ratio van de niet-toepasselijkheid van het BBA juist wel de rechtsbescherming via de commissie van beroep. Ten aanzien van deze werknemers is het BBA namelijk alleen niet van toepassing, indien zij tegen de beëindiging van hun dienstverband beroep kunnen instellen bij een commissie van beroep.^[10] Dit beroep is niet mogelijk als het schoolbestuur niet bij een beroepscommissie is aangesloten, bijvoorbeeld de openbare scholen van een stichting samenwerkingsbestuur (zie par. 2.4) of die waarvan het personeel ingevolge het Wetsvoorstel normalisering rechtspositie ambtenaren een arbeidsovereenkomst zou krijgen (zie par. 3). Onduidelijk is of niet-onderwijsgevend personeel van een stichting samenwerkingsbestuur dat vanwege het uniforme personeelsbeleid op beide soorten scholen werkt, beroep kan instellen en of het in dat geval onder het BBA valt (zie par. 2.4).

2.3 De bovenwettelijke uitkering

Een kenmerkende eigenschap van zowel het openbaar als het bijzonder onderwijs is dat personeel in geval van werkloosheid naast de WW-uitkering recht heeft op een bovenwettelijke uitkering.^[11] Deze bestaat uit een aanvullende uitkering gedurende het recht op WW en, afhankelijk van leeftijd en diensttijd, een aansluitende uitkering na afloop van de WW. De meeste rechters houden bij de vaststelling van de ontbindingsvergoeding rekening met het recht op een bovenwettelijke uitkering, soms met een beroep op aanbeveling 3.5 van de kantonrechtersformule of vanwege het feit dat het schoolbestuur eigenrisicodragend is van de werkloosheidskosten.^[12] Bij de vaststelling van de schadevergoeding ex art. 7:681 BW dient rekening te worden gehouden met de waarde van de bovenwettelijke uitkering.^[13]

2.4 De gemengde onderwijsinstellingen en de commissie van beroep

De verplichting zich bij een commissie van beroep aan te sluiten bestaat, als gezegd, voor bijzondere scholen. Aangezien de stichting samenwerkingsschool als een bijzondere school is aangemerkt, moet ook het bevoegd gezag van deze school zich aansluiten bij een commissie van beroep. Dit betekent dat ook het personeel dat geheel of gedeeltelijk werkzaam is in het openbaar onderwijs bij die commissie beroep kan instellen. Onder de stichting samenwerkingsbestuur ressorteren zowel openbare als bijzondere scholen. Het bevoegd gezag is dus uitsluitend verplicht zich voor de bijzondere scholen bij een commissie van beroep aan te sluiten. Toenmalig staatssecretaris Netelenbos heeft dit bij de behandeling van het wetsvoorstel uitdrukkelijk gezegd:

“Ook wat het personeel betreft kunnen er conflicten ontstaan. Daarom wijs ik erop dat het personeel van het bijzonder onderwijs verplicht is aangesloten bij de commissie van beroep. Daarna staat de toegang naar de burgerlijke rechter open. Voor de werknemers in de openbare school staat alleen de toegang naar de burgerlijke rechter open, dus daar komt er geen wijziging in de positie van de commissie van beroep. Het leek mij van belang om dat nog even te melden, want dit heeft niet eerder in de stukken gestaan.”^[14]

Dat deze verplichting zich ook zou uitstrekken tot de openbare scholen van een stichting samenwerkingsbestuur, zoals de Commissie van Beroep PO, VO, BVE en HBO schrijft in haar jaarverslag 2010,^[15] is dan ook onjuist. Vermoedelijk baseert deze beroepscommissie de veronderstelde aansluitplicht voor openbare scholen op de werknemerstatus van het personeel. Niet de aard van de rechtspositie van het personeel, maar de aard van de school is echter beslissend voor de vraag of het bevoegd gezag zich bij een commissie van beroep moet aansluiten. Dit laat onverlet dat er stichtingen samenwerkingsbestuur zijn die zich voor hun openbare scholen vrijwillig bij een beroepscommissie aansluiten. Hieruit volgt de ongelijkheid dat noch het personeel in dienst van een stichting samenwerkingsbestuur en werkzaam op een openbare school noch het personeel in dienst van een stichting samenwerkingsschool en werkzaam in het openbaar onderwijs valt onder de bescherming van het BBA, maar dat het eerstgenoemde personeel in beginsel geen beroep kan instellen bij een beroepscommissie en het laatstgenoemde personeel wel. Bij personeel van een stichting samenwerkingsbestuur dat vanwege het uniforme personeelsbeleid op beide soorten scholen werkt, leidt het bovendien tot complicaties. Alleen als het besluit (mede) de bijzondere school betreft, is de commissie van beroep in dat geval bevoegd terwijl de commissie uiteraard geen jurisdictie heeft over de openbare scholen. Deze ongelijkheid kan worden opgeheven door de stichtingen samenwerkingsbestuur te verplichten zich bij een commissie van beroep aan te sluiten.

2.5 De uitspraak van de commissie van beroep

Tot 1996 was de heersende opvatting in de jurisprudentie dat de uitspraak van de commissie van beroep werd beschouwd als een bindend advies waaraan zowel de school als de leerkracht was gebonden. De rechter kon dit bindend advies slechts marginaal toetsen. Deze marginale toetsing betrof de vraag of het bindend advies naar zijn inhoud (kennelijke mislag) of wijze van totstandkoming (schending van fundamentele procesregels) zozeer ingaat tegen wat redelijk en billijk is, dat degene die door de commissie in het gelijk was gesteld, in strijd zou handelen met de goede trouw door de ander aan het advies gebonden te houden.^[16]

Het kwam regelmatig voor dat een leerkracht die door de commissie van beroep in het ongelijk was gesteld, zich daarna tot de kantonrechter wendde.^[17] Hiervoor werd ook geen wettelijke belemmering aanwezig geacht. Dat een schoolbestuur zich niet neerlegde bij een voor hem ongunstige beslissing van de commissie van beroep en daarna de kantonrechter verzocht de arbeidsovereenkomst te ontbinden, was echter uiterst zeldzaam.^[18] De gedachte was immers dat het schoolbestuur op grond van de wet aan de beslissing van de commissie van beroep was gebonden, zodat het het ontslag diende in te trekken. Dit laatste gebeurde in de regel dan ook.

Sinds 1996 heeft de zogenoemde kringenrechtspraak haar rechtskracht langzaam maar zeker verloren. De kentering begon met het *Amghane*-arrest.

2.5.1 HR 31 mei 1996, NJ 1996/693 (Amghane)

Een leraar in het basisonderwijs was op staande voet ontslagen en had daartegen beroep ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie verklaarde het beroep ongegrond. Vervolgens vroeg de leraar de kantonrechter voor recht te verklaren dat het ontslag nietig is en vorderde hij loondoorbetaling.

HR: Indien een ontslagen leerkracht in het bijzonder onderwijs zich tot de rechter wendt nadat de commissie van beroep hem in het ongelijk heeft gesteld, dient de rechter het geschil in volle omvang en niet slechts marginaal te beoordelen. Dit is slechts anders, indien tussen de onderwijsinstelling en de leerkracht is overeengekomen dat de beslissing van de commissie van beroep tussen partijen zal gelden als een bindend advies. Van het bestaan van een dergelijke overeenkomst zal dan echter ondubbelzinnig moeten blijken en het enkele feit dat de leerkracht zich vrijwillig tot de commissie van beroep heeft gewend, is hiervoor onvoldoende. Uit de wettelijke bepalingen vloeit niet voort dat een leerkracht die zich wendt tot de commissie van beroep, in enig opzicht aan de beslissing van die commissie is gebonden. De Hoge Raad beriep zich niet alleen op de tekst van de wet en de wetsgeschiedenis maar overwoog ook dat de opvatting dat een leerkracht aan de beslissing van de beroepscommissie is gebonden 'bij de huidige stand van de rechtsontwikkeling niet geacht kan worden voldoende rechtsbescherming te bieden aan tegen hun wil ontslagen leerkrachten in het bijzonder onderwijs.'

2.5.2 HR 9 november 2001, NJ 2001/692

Nadat hij was ontslagen, had een leerkracht van een hogeschool de commissie van beroep overgeslagen en direct bij de kantonrechter een vordering tot schadevergoeding ingesteld wegens kennelijk onredelijk ontslag. De kantonrechter en de rechtbank verklaarden de gewezen leerkracht in zijn vordering niet-ontvankelijk, omdat hij op grond van de wet eerst beroep moet instellen bij de commissie van beroep.

HR: De wettelijke verplichting van een bijzondere instelling om zich bij een commissie van beroep aan te sluiten (art. 4.7 WHW) is een bekostigingsvoorwaarde, die niet een ondubbelzinnige overeenkomst tussen partijen is om zich aan bindend advies te onderwerpen (NJ 1996/693). Hetzelfde geldt voor de bepaling in de cao, die 'op dit punt niet meer dan een herhaling van art. 4.7 WHW bevat'. Tussen de leerkracht en de hogeschool bestond dan ook geen enkele verplichting het arbeidsgeschil bij wege van bindend advies te laten beslissen door de commissie van beroep, zodat er geen reden is waarom de leerkracht gehouden zou zijn het geschil met de hogeschool eerst aan de commissie van beroep voor te leggen.^[19]

2.5.3 Hof Amsterdam 12 oktober 2010, JAR 2010/307

Een lerares Engels op een school voor voortgezet onderwijs was op staande voet ontslagen. Zij stelde tegen dit ontslag beroep in bij de commissie van beroep. De commissie verklaarde het beroep gegrond. Toen de school vervolgens weigerde het ontslag in te trekken en het loon door te betalen, vorderde de lerares bij de rechter doorbetaling van loon. Zij stelde dat het ontslag nietig was op grond van art. 52 lid 3 WVO jo. art. 3:40 BW en dat het niet-intrekken ervan wanprestatie of een onrechtmatige daad oplevert, omdat de school door art. 9 Wet CAO aan de cao is gebonden.

Hof: Een arbeidsovereenkomst is alleen nietig of vernietigbaar in de in de wet geregelde gevallen en dit uitgebalanceerde en uitputtende systeem van opzeggings- en beëindigingsmogelijkheden verzet zich ertegen dat een ontslag van rechtswege nietig is wegens strijd met de wet en/of de openbare orde.^[20] Art. 52 lid 3 WVO en art. 13 lid 4 van de cao^[21] zijn beide bekostigingsvoorwaarden, waaraan de lerares in haar verhouding met de school dus geen rechten kan onttelen (NJ 2001/692). Nu de school niet verplicht was het ontslag in te trekken, ook al had de commissie van beroep geoordeeld dat daaraan geen dringende reden ten grondslag lag, is er geen sprake van wanprestatie of onrechtmatige daad.

2.5.4 Hof Amsterdam (nevenzittingsplaats Arnhem) 19 juli 2011, RAR 2011/147

Een basisschool had een lerares ontslagen wegens ongeschiktheid. Hiertegen stelde de lerares beroep in bij de commissie van beroep, die dit beroep gegrond verklaarde. De school legde vervolgens de beslissing van de commissie naast zich neer. Daarop eiste de lerares in rechte loondoorbetaling, omdat zij vond dat het ontslag op grond van art. 3:40 BW nietig was nu de school had gehandeld in strijd met art. 60 lid 3 WPO. Daarnaast stelde zij dat de school onrechtmatig handelt door de uitspraak van de commissie van beroep naast zich neer te leggen.

Hof: Het is met het gesloten ontslagstelsel onverenigbaar dat een ontslag van rechtswege nietig is wegens strijd met de wet of de openbare orde. Uit art. 60 lid 3 WPO vloeit niet voort dat een ontslag als gevolg van een nadien gedane uitspraak van

de commissie van beroep nietig of vernietigbaar is. De school hoeft geen schadevergoeding te betalen, omdat art. 60 lid 3 WPO niet strekt tot bescherming tegen de schade die de leraar stelt te hebben geleden (art. 6:163 BW).

2.5.5 Het bestaansrecht van de commissies van beroep

Hoewel hun rol formeel is uitgespeeld, hebben de commissies van beroep in zoverre nog bestaansrecht dat ze veel deskundigheid hebben opgebouwd, laagdrempelig zijn, onderwijspersoneel een groot vertrouwen in de beroepsgang heeft en hun uitspraken kunnen worden gebruikt ter (nadere) onderbouwing van een vordering ex art. 7:681 BW of art. 7:677 BW.^[22] Daarbij zorgen de commissies ervoor dat de rechterlijke macht minder wordt belast.

Kort voor en na het *Amghane*-arrest heeft op verzoek van toenmalig minister Ritzen een speciale commissie advies uitgebracht over de plaats en functie van de commissie van beroep.^[23] Deze commissie-De Leede adviseerde beide keren de commissies van beroep af te schaffen en het bijzonder onderwijs geheel onder het civiele arbeidsrecht te brengen, inclusief de preventieve ontslagtoets. Minister Ritzen heeft de Tweede Kamer op 20 maart 1997 een beleidsreactie op het *Amghane*-arrest beloofd.^[24] Voor zover mij bekend, is deze er nooit gekomen. Sindsdien is de commissie van beroep van de politieke agenda. Het initiatiefwetsvoorstel tot wijziging van het ontslagrecht dat Tweede Kamerlid Koşer Kaya op 7 november 2011 heeft ingediend, besteedt er geen aandacht aan.^[25]

3. Het wetsvoorstel Normalisering rechtspositie ambtenaren

Op 3 november 2010 hebben de Tweede Kamerleden Koşer Kaya en Van Hijum een initiatiefwetsvoorstel ingediend dat beoogt de rechtspositie van ambtenaren onder het private arbeidsrecht te brengen.^[26] Het wetsvoorstel houdt in dat ambtenaren weliswaar hun ambtelijke status behouden, maar dat het publiekrechtelijke en eenzijdige karakter van de ambtelijke aanstelling wordt vervangen door de privaatrechtelijke (tweezijdige) arbeidsovereenkomst.^[27] In de toelichting wordt ook aandacht besteed aan de positie van onderwijspersoneel.^[28] Wat betreft het bijzonder onderwijs wordt voorgesteld om in het BBA de uitsluiting van onderwijzend en docerend personeel te handhaven. Voor personeel in het openbaar onderwijs, dat dus een arbeidsovereenkomst zou krijgen, zou wel de preventieve ontslagtoets van art. 6 BBA gelden. De initiatiefnemers geven toe dat hiermee een inbreuk wordt gemaakt op het uitgangspunt dat de rechtspositie van werknemers in de private en publieke sector zo veel mogelijk gelijk dient te zijn.

Voorgesteld wordt art. 2 lid 1 onder b BBA aldus te wijzigen dat het BBA niet van toepassing is op de arbeidsverhouding van onderwijzend personeel in dienst van een rechtspersoon die niet een overheidswerkgever als bedoeld in het voorgestelde art. 2 Aw is.^[29] Het wetsvoorstel verstaat onder overheidswerkgever mede privaatrechtelijke rechtspersonen waarvan een orgaan is bekleed met openbaar gezag, waarbij de uitoefening van dat gezag de kernactiviteit van de rechtspersoon vormt.^[30] Hierdoor zal ook onderwijspersoneel in dienst van een stichting openbaar onderwijs de bescherming van het BBA genieten.^[31] Het wetsvoorstel laat de niet-toepasselijkheid van het BBA op de arbeidsverhouding van niet-onderwijsgevend personeel ongewijzigd. Dit betekent dat deze werknemers, voor zover werkzaam in het openbaar onderwijs, weliswaar een arbeidsovereenkomst zullen hebben, maar toch niet door het BBA beschermd worden. Dit is in strijd met de doelstelling van het wetsvoorstel.

Al met al maakt het wetsvoorstel het verschil in rechtspositie tussen openbaar en bijzonder onderwijspersoneel eerder groter dan kleiner. Anders dan nu het geval is, zou personeel in het openbaar onderwijs straks wel een preventieve ontslagtoets hebben.

4. Conclusie

Het duale onderwijsbestel werkt consequent door in de rechtspositie van onderwijspersoneel. De stichting samenwerkingsbestuur en het Wetsvoorstel normalisering rechtspositie ambtenaren laten zien dat ongelijkheden die daarvan een logisch gevolg zijn, niet kunnen worden opgeheven zolang de preventieve ontslagtoets en het onderscheid tussen openbaar en bijzonder onderwijs intact blijven. De stichting samenwerkingschool heeft hiervan geen last, omdat de wetgever haar als een bijzondere school heeft aangemerkt. Nu de rol van de commissies van beroep formeel is uitgehold, is het bijzonder onderwijs een kenmerkende eigenschap kwijtgeraakt.

Voetnoten

[1]

Mr. drs. J.P. Dikker is advocaat te Haarlem en Hoofddorp.

[2]

CRvB 20 januari 2011, AB 2011/220, m.nt. Hans Peters.

[3]

Art. 60 lid 1 en 3 WPO, art. 63 lid 1 en 3 WEC, art. 52 lid 1 en 3 WVO, art. 4.1.5 lid 1 en 4.1.6 lid 5 WEB, art. 4.7 lid 1 en 6 WHW en bijv. art. 19 lid 1 en 4 Cao-VO 2011-2012 en art. S-2en S-5 Cao-HBO 2010-2012.

[4]

De geschillenbeslechting op het gebied van medezeggenschap in het onderwijs is eveneens gebaseerd op het principe van kringenrechtspraak (art. 31 Wet medezeggenschap op scholen).

[5]

Wet van 4 juni 1905, *Stb.* 1905, 151.

[6]

Art. 19 onder f Wet van 8 december 1889, *Stb.* 1889, 175. Ten tijde van het ontstaan van de commissies van beroep bestond er nog geen ontslagbescherming voor werknemers op grond van het Burgerlijk Wetboek. De Wet op de arbeidsovereenkomst 1907 (*Stb.* 1907, 193) trad op 1 februari 1909 in werking.

[7]

Art. 2 lid 1 onder b BBA.

[8]

Art. 1 Regeling vaststelling nieuwe regeling ex art. 2 lid 3 BBA, *Stcrt.* 14 maart 2008, 53, p. 16 en *Stcrt.* 3 juni 2008, 104, p. 8 (rectificatie).

[9]

HR 19 oktober 1979, *NJ* 1980/57 (docent talenpracticum), bevestigd in HR 20 maart 1992, *NJ* 1992/725 (universitair medewerker met 35% onderwijstaak). Daarbij legt de Hoge Raad art. 2 lid 1 onder b BBA ruim uit hoewel de vrijheid van onderwijs buiten het op richting gebaseerde bijzonder onderwijs niet in het geding is. Rb. Utrecht 5 juni 1985, *NJ* 1985/711; Rb. Zwolle 5 februari 1986, *Prg.* 1986/2481; Rb. Groningen 9 oktober 1992, *JAR* 1993/8; Ktr. Apeldoorn 12 juli 2006, *NJ* 2006/177; Hof Leeuwarden 2 mei 2007, *RAR* 2007/92; Hof Arnhem 2 augustus 2011, *JAR* 2011/242 (rijinstructeur); Rb. Rotterdam 4 oktober 1974, *NJ* 1976/116 (leraar kappersacademie); Ktr. Alkmaar 24 maart 1993, *JAR* 1993/196 (BBA wel van toepassing bij zwemonderwijzeres). Een motie uit 2006 om rijinstructeurs dezelfde ontslagbescherming te geven als andere werknemers is verworpen (*Kamerstukken II* 2005/06, 29 739 en 30 370, nr. 22 en *Handelingen II* 2005/06, nr. 46, p. 3052).

[10]

Toelichting Regeling (*Stcrt.* 14 maart 2008, 53): 'De strekking van de regeling is immers dat het BBA niet van toepassing is als de rechtsbescherming elders is geregeld; in dit geval via de zogenoemde Commissie van Beroep.'

[11]

Sinds 1 januari 2001 vallen ambtenaren ook onder de WW.

[12]

P.R.W. Schaik, 'Wachtgeld, ontbinding en vergoeding in het bijzonder onderwijs', *ArbeidsRecht* 1997/75; H. Uhlenbroek, 'Onderwijsperikelen', *ArbeidsRecht* 2000/3; N.A. Sjoer, 'Onderwijsperikelen: iets nieuws onder de zon?', *ArbeidsRecht* 2006/29; Ktr. Nijmegen 6 januari 2006, *JAR* 2006/75 (geen rekening mede omdat de bovenwettelijke uitkering enkel een inkomensaanvullend en dus ander karakter heeft); Ktr. Amsterdam 13 april 2007, *JAR* 2007/116 (wel rekening); Ktr. Deventer 6 augustus 2007, *JAR* 2007/217 (wel rekening); Ktr. Haarlem 30 september 2009, *RAR* 2010/9 (hoogte vergoeding afhankelijk van of werknemer bovenwettelijke uitkering ontvangt); Ktr. Arnhem 3 mei 2011, *LJN* BQ6897 (wel rekening); Ktr. Arnhem 7 september 2011, *LJN* BS7500 (geen rekening vanwege geringe hoogte en korte duur); Ktr. 's-Hertogenbosch 16 januari 2012, *LJN* BV2283 (geen rekening); Ktr. Utrecht 18 januari 2012, *LJN* BV2244 (wel rekening).

[13]

Rb. Amsterdam 13 maart 1996, *JAR* 1996/74; Ktr. Haarlem 3 maart 2010, *RAR* 2010/80; Ktr. Hilversum 28 december 2011, *JAR* 2012/26.

[14]

Verslag algemene beraadslaging over wetsvoorstel 24 137, *Handelingen II* 1997/98, nr. 27, p. 2107.

[15]

www.onderwijsgeschillen.nl.

[16]

HR 29 januari 1931, *NJ* 1931, p. 1317.

[17]

Ktr. Leiden 17 december 1973, *AB* 1976/128; Rb. Amsterdam 8 maart 1977, *AB* 1977/361; Ktr. Eindhoven 14 april 1978, *AB* 1979/76; Ktr. Amsterdam 11 februari 1983, *AB* 1983/277.

[18]

Ktr. Utrecht 24 september 1980, *AB* 1981/48 en Ktr. Utrecht 28 januari 1981, *AB* 1981/49 (ontbinding arbeidsovereenkomst nadat de commissie van beroep het beroep van de leerkracht gegrond had verklaard); Ktr. Gouda 15 oktober 1981, *AB* 1982/38; Ktr. Eindhoven 30 maart 1995, *JAR* 1995/101.

[19]

Zie ook Hof 's-Hertogenbosch 16 oktober 2007, *JAR* 2008/144 (r.o. 8.7.2.).

[20]

Zie ook Ktr. Lelystad 15 juni 2005, *RAR* 2005/95 (verwerping beroep op art. 3:40 BW op grond van gesloten ontslagstelsel, HR 20 maart 1992, *NJ* 1992/495). Het ontslag kan ook niet op grond van art. 3:40 lid 2 BW nietig zijn, omdat niet de vraag is of het ontslag in strijd is met de wet (rechtshandeling) maar of het in strijd is met de wet dat de werkgever de uitspraak van de beroepscommissie naast zich neerlegt (feitelijke handeling).

[21]

Thans art. 19 lid 4 Cao-VO 2011-2012.

[22]

In Hof Amsterdam 19 juli 2011, *RAR* 2011/147 heeft de rechter het ontslag kennelijk onredelijk geoordeeld mede op basis van de bevindingen van de commissie van beroep (r.o. 5.24).

[23]

L.J.M. de Leede, P.F. van der Heijden & W.J.J. Beurskens, *Plaats en functie van de commissies van beroep voor het bijzonder onderwijs*, januari 1996 (verplichte inschakeling van beroepscommissie is uitholling van art. 17 Gw, het 'ius de non evocando') en *De Hoge Raad en de Commissies van Beroep*, januari 1998 (ongelijkwaardige ontslagbescherming tussen openbaar en bijzonder onderwijs).

[24]

Aanhangsel Handelingen II 1996/97, nr. 891, p. 1823-1824.

[25]

Kamerstukken II 2011/12, 33 075, nr. 1-3.

[26]

Kamerstukken II 2010/11, 32 550, nr. 1.

[27]

Het voorgestelde art. 1 lid 1 Aw luidt: 'Ambtenaar in de zin van deze wet is degene die krachtens een arbeidsovereenkomst met een overheidswerkgever werkzaam is.'

[28]

Kamerstukken II 2011/12, 32 550, nr. 8, p. 21.

[29]

Kamerstukken II 2011/12, 32 550, nr. 9, p. 6.

[30]

Kamerstukken II 2011/12, 32 550, nr. 9, p. 2.

[31]

Art. 48 WPO, art. 51 WEC, art. 42b WVO.